

Maciej Szczęsny
Prezes Zarządu

Warszawa, 20 lutego 2025 r.

DP.0700.4.2025

Pan
dr hab. Marcin Wiącek, prof. UW
Rzecznik Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku,

w imieniu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (dalej „Fundusz”, „BFG”) chciałbym odnieść się do stanowiska Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 13 lutego 2025 r., opublikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej RPO, w przedmiocie przystąpienia do sprawy toczącej się przed Trybunałem Konstytucyjnym pod sygnaturą P 1/25 (dalej „Stanowisko RPO”) związanej z upadłością Getin Noble Banku S.A. (dalej „GNB”, „Bank”).

Na wstępie chciałbym wyraźnie podkreślić, że Bankowy Fundusz Gwarancyjny, jako instytucja sieci bezpieczeństwa finansowego, działa na rzecz ochrony środków deponentów, a więc również stoi na straży m.in. interesów konsumentów. W szczególności, Fundusz podejmuje działania na rzecz stabilności krajowego systemu finansowego, w tym gwarantuje bezpieczeństwo depozytów w bankach i SKOK-ach do równowartości 100,000 euro w złotych oraz jest wyznaczony przez polskiego ustawodawcę jako organ przymusowej restrukturyzacji. W tym kontekście rola Funduszu powinna być jednoznacznie postrzegana jako działanie na rzecz dobra publicznego, podobnie jak rola RPO. Każdy z tych organów, w zakresie swoich kompetencji, dokłada bowiem starań, aby prawno-ekonomiczna sytuacja obywateli RP była tak korzystna, jak tylko jest to obiektywnie możliwe w danych okolicznościach.

Wszelkie działania Funduszu w obszarze przymusowej restrukturyzacji podejmowane są na podstawie i w granicach prawa, bez uszczerbku dla sfery praw konsumentów. Tak też było w przypadku przymusowej restrukturyzacji GNB. W dniu 30 września 2022 r. BFG wszczął przymusową restrukturyzację GNB, gdyż bank ten był zagrożony upadłością i spełnione zostały wszystkie trzy przesłanki ustawowe, które zobowiązują Fundusz do podjęcia takiego działania. Zaakcentowania wymaga, że w procesie przymusowej restrukturyzacji GNB ochronione zostały wszystkie depozyty tysięcy klientów w łącznej kwocie 39,5 mld zł, w tym ogromnej rzeszy osób fizycznych, łącznie z 3,5 mld zł depozytów, które nie mogłyby zostać wypłacone w ramach gwarancji BFG w przypadku upadłości Banku.

Na przeprowadzenie procesu przymusowej restrukturyzacji Getin Noble Bank S.A. oraz zapewnienie nieprzerwanej obsługi klientów Getin Noble Bank S.A. i bezpieczeństwa ich środków przeznaczono kwotę 10,34 mld zł wsparcia, z czego 6,87 mld zł pochodziło z funduszy własnych BFG, a 3,47 mld zł to zaangażowanie środków 8 największych banków w Polsce, które stworzyły System Ochrony Banków Komercyjnych.

Wsparcie udzielone GNB przez BFG w procesie przymusowej restrukturyzacji stanowi koszt przymusowej restrukturyzacji, dlatego też Fundusz dochodzi tych środków publicznych w procesie upadłościowym GNB zgodnie z art. 440 Prawa upadłościowego. Hierarchia zaspokajania wierzytelności przysługujących organowi przymusowej restrukturyzacji wynika z prawa Unii Europejskiej¹ i w opinii BFG została trafnie ujęta przez polskiego ustawodawcę. Wierzytelności te powstają bowiem każdorazowo jako efekt nakładów, które BFG musi czynić w celu prawidłowej realizacji ustawowo określonych zadań z zakresu przymusowej restrukturyzacji. Działania w tym obszarze są zaś zawsze podejmowane przez Fundusz w celu zapobieżenia jeszcze większemu kryzysowi, o charakterze systemowym.

Przedstawiony w Stanowisku RPO pogląd przypisujący Funduszowi rzekomo nadmierne uprzywilejowanie w ramach hierarchii zaspokajania wierzycieli upadłego Banku, z pokrzywdzeniem innych grup, zwłaszcza kredytobiorców frankowych, nie jest w opinii BFG trafny. W szczególności błędne wydaje się założenie, że art. 440 ust. 3 Prawa upadłościowego faworyzuje Fundusz kosztem pozostałych wierzycieli w sposób generujący nieuzasadnioną przewagę po stronie BFG. Gradację tę, będącą konsekwencją wdrożenia Dyrektywy Unii Europejskiej, łatwo można dostrzec z szerszej, ustrojowej perspektywy. Przewidziana w tym przepisie kolejność zaspokajania stanowi bowiem odzwierciedlenie gradacji ciężarów, które w związku z przymusową restrukturyzacją, a następnie upadłością danego banku muszą ponieść poszczególni jego wierzyciele dla potrzeb ratowania stabilności systemu finansowego, a więc również dla ratowania środków deponentów.

W tym świetle przyznanie Funduszowi w postępowaniu upadłościowym pierwszeństwa przed innymi wierzycielami nie jest niczym innym jak przejawem woli zapewnienia przez ustawodawcę, aby mechanizm reagowania przez Państwo na kryzysowe sytuacje w bankach funkcjonował sprawnie i miał zapewnione źródło choćby częściowego zwrotu poniesionych w interesie publicznym kosztów. Logika nakazuje upatrywać tego źródła właśnie w masie upadłości podmiotu, który swoją złą sytuacją ekonomiczną wygenerował potrzebę interwencji BFG. Naturalnym i nieuniknionym dopełnieniem takiego modelu jest konieczność sklasyfikowania roszczeń innych wierzycieli podmiotu na dalszych pozycjach w hierarchii zaspokajania. Działa tu więc priorytet podobny do tego, który przysługuje wierzytelnościom Skarbu Państwa z tytułu kosztów postępowania upadłościowego i który jest powszechnie akceptowany w obrocie.

---

¹ Zob. art. 108 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 173, str. 190 z późn. zm.)

Pragnę też zwrócić uwagę, że alternatywą dla procesu przymusowej restrukturyzacji GNB pozostawała upadłość Banku, co w żadnej mierze nie postawiłoby obligatariuszy GNB czy kredytobiorców frankowych w lepszej sytuacji. Okoliczność tę potwierdza wynik specjalistycznego oszacowania, które również jest mechanizmem przewidzianym w Dyrektywie Unijnej. Jest ono dostępne na stronie internetowej Funduszu. Zgodnie z tym oszacowaniem żaden z wierzycieli nie został zaspokojony w stopniu niższym, niż zostałby zaspokojony w postępowaniu upadłościowym prowadzonym w przypadku, gdyby na dzień decyzji o wszczęciu przymusowej restrukturyzacji sąd wydał postanowienie o ogłoszeniu upadłości dłużnika. Jest to tzw. zasada nie pogarszania sytuacji wierzycieli (ang. „*no creditor worse off*”), wdrożona w art. 241-242 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

Przy okazji, warto zauważyć, że status obligatariusza Banku pod względem natury prawnej wykazuje znaczące różnice w porównaniu do statusu deponenta, co sprawia, że zawarta w Stanowisku RPO teza o obligatariuszach jako konsumentach, których prawa zostały naruszone, wydaje się nieuzasadniona. Ponoszenie strat w pierwszej kolejności przez właścicieli i wierzycieli podmiotu poddawanego *resolution* jest w myśl regulacji UE jednym z głównych założeń koncepcji przymusowej restrukturyzacji banków.

Dodatkowo, z zastanowieniem przyjmuję, że stanowisko RPO skoncentrowane jest generalnie na problemie rzekomego uprzywilejowania Funduszu jako wierzyciela masy upadłości GNB, podczas gdy zapytanie sędziego-komisarza inicjujące sprawę przed TK, do której Rzecznik zgłosił akces, wydaje się ogniskować wokół kwestii braku sądowej weryfikacji roszczeń Funduszu pod względem ich zasadności i wysokości. Są to w istocie dwa różne zagadnienia. Fundusz stoi na stanowisku, że ogół działań podejmowanych przez BFG w procesie przymusowej restrukturyzacji Banku, jak również w związku z jego upadłością, podlega adekwatnym środkom kontroli na drodze sądowej i sądowno-administracyjnej.

Wyrażam nadzieję, że przedstawione powyżej wyjaśnienia pozwolą na pełniejsze zrozumienie uwarunkowań prawnych i ekonomicznych będących podstawą działań Funduszu. Deklaruję gotowość do spotkania z Panem Rzecznikiem w celu bardziej szczegółowego uzasadnienia działań BFG, w dogodnym dla Pana terminie.

Z poważaniem

Maciej Szczęsny

Prezes Zarządu

Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pan Arkadiusz Myrcha

Sekretarz Stanu

Ministerstwo Sprawiedliwości